

VAKCINA PROTIV

MALIH BOGINJA ZAUŠNJAKA I RUBEOLA

ŠTA TREBA DA ZNATE

1 Zašto se vakcinisati?

Male boginje, zaušnjaci i rubeola su teške bolesti.

Male boginje

- Virus malih boginja uzrokuje osip, kašalj, curenje nosa, iritaciju očiju i povišenu temperaturu.
- Može uzrokovati upalu ušiju, upalu pluća, napade (trzanje ili gubljenje), oštećenje mozga i smrt.

Zaušnjaci

- Virus zaušnjaka uzrokuje povišenu temperaturu, glavobolju i bol u limfnim žlijezdama.
- Može prouzrokovati gluhoću, meningitis (upala mozga i ovoja kičmene moždine), bolan otok testisa ili jajnika i rijeđe smrt.

Rubeola (njemačke ospice)

- Virus rubeola uzrokuje osip, lagano povećanu temperaturu i upalu zglobova, većinom kod žena.
- Ako žena dobije rubeolu dok je trudna, može imati spontani pobačaj ili dijete može biti rođeno sa teškim tjelesnim manama.

Vi i vaše dijete možete dobiti ove bolesti ako ste u blizini nekoga ko ih već ima. Ove bolesti se sa osobe na osobu prenose kroz vazduh.

Vakcina protiv malih boginja, zaušnjaka i rubeola (MMR vakcina) može spriječiti dobivanje ovih bolesti.

Većina djece koja dobiju MMR vakcine, neće se razboljeti od ovih bolesti. Ako bismo prestali sa vakcinacijom, mnogo više djece bi se razboljevalo od ovih bolesti.

2 Ko i kada treba da primi MMR vakcinu?

Djeca treba da prime dvije doze MMR vakcine:

- ✓ prvu dozu u dobi od 12-15 mjeseci.
- ✓ drugu dozu u dobi od 4-6 godina.

Preporučljivo je da vakcinu prime u ovoj starosnoj dobi, ali djeca mogu primiti drugu dozu vakcine bilo kada, sve dok je to u okviru najmanje 28 dana od prijema prve doze.

Neke odrasle osobe takođe treba da prime MMR vakcinu. Uopšte, svako stariji od 18 godina, ko je rođen poslije 1956. Godine, trebalo bi da primi najmanje jednu dozu MMR vakcine, osim ako može dokazati da je vakcinisan ili da je prebolovao ove bolesti.

Pitajte svog doktora ili medicinsku sestru za detaljnija objašnjenja.

MMR vakcina može biti primljena u isto vrijeme kada i druge vakcine.

3 Neke osobe ne treba da prime MMR vakcinu ili treba da čekaju

- MMR vakcinu ne treba da prime osobe koje su imale po život opasnu alergijsku reakciju na želatin, na antibiotik neomicin ili na prethodnu dozu MMR vakcine.
- Osobe koje su umjereno ili teško bolesne u vrijeme kada bi po rasporedu trebalo da prime vakcinu, obično čekaju da se oporave, prije nego što prime MMR vakcinu.
- Trudnice treba da čekaju da se porode, pa onda da prime MMR vakcinu. Žene ne bi trebalo da zatrudne tri mjesec nakon primanja MMR vakcine.
- Sa doktorom treba provjeriti da li bi trebalo da MMR vakcinu primi osoba koja:
  - ima HIV/AIDS ili drugu bolest koja utiče na odbranbeni mehanizam organizma
  - liječi se dvije sedmice ili duže lijekovima koji utiču na odbranbeni mehanizam organizma, kao što su steroidi,
  - ima bilo koju vrstu raka
  - liječi se od raka rendgenskim zračenjem ili lijekovima
  - osoba koja privremeno ima nisku krvnu sliku

(okreni)

- osoba koja je nedavno primila transfuziju krvi ili druge krvne proizvode.

Pitajte svog doktora ili medicinsku sestru za detaljnija objašnjenja.

4

Kakva je opasnost od MMR vakcine?

Vakcina, kao bilo koji lijek, može prouzrokovati ozbiljne probleme, kao na primjer tešku alergijsku reakciju. Vrlo je mala opasnost da MMR vakcina prouzrokuje ozbiljne posljedice ili smrt.

Mnogo je sigurnije primiti MMR vakcinu nego se razboljeti od malih boginja, zaušnjaka ili rubeole.

Većina osoba koje prime MMR vakcinu nemaju nikakvih problema.

Lakši problemi

- Visoka temperatura (do 1 osoba od 6)
  - Lagani osipi (oko 1 osoba od 20)
  - Oticanje limfnih žlijezda na obrazima ili rjeđe na vratu
- Ako se ovi problemi dogode, to je obično 7-12 dana nakon prijema vakcine. Problemi se rjeđe javljaju poslije primanja druge doze.

Umjereni problemi

- Napadi (trzanje ili gubljenje) uzrokovano povišenom temperaturom (manje od 1 na 3.000 doza)
- Privremeni bol i ukočenost zglobova, većinom kod tinejdžera i odraslih žena (do 1 od 4)
- Privremeno niska krvna slika što može uzrokovati krvarenja (oko 1 na 30.000 doza)

Teški problemi - vrlo su rijetki

- Teška alergijska reakcija (manje od 1 na milion doza)
- Zna se za još nekoliko drugih teških problema koji mogu nastati nakon što dijete primi MMR vakcinu. Ali, to se događa tako rijetko da eksperti nisu sigurni da li je uzrokovano vakcinom. Ti problemi su:
  - Gluhoća
  - Dugotajni napadi (trzanje ili gubljenje), koma, smanjena svjesnost
  - Trajno oštećenje mozga

5

Šta raditi ako se jave umjerene ili teške reakcije?

Na šta da pazim?

Treba paziti na bilo kakvo neobično stanje, kao što su visoka temperatura ili promjene u ponašanju. Znakovi teške alergične reakcije mogu biti teško disanje, promuklost ili pištanje u prsima, crvene fleke na koži, blijedilo, slabost, lupanje srca i vrtoglavica, mogu se javiti

nekoliko minuta ili nekoliko sati poslije primanja injekcije. Visoka temperatura ili napadi (trzanje ili gubljenje), ako se dogode, javiče se u periodu od 1 do 2 sedmica nakon primanja injekcije.

Šta da radim?

- Zovite doktora, ili smjesta vodite osobu doktoru.
- Recite doktoru šta se dogodilo, datum i vrijeme kada je reakcija počela i kada je vakcina primljena.
- Tražite od doktora, medicinske sestre ili zdravstvene službe da podnesu prijavu VAERS - Vaccine Adverse Event Reporting System (Sistem za prijave nepodnošenja vakcine) ili vi zovite VAERS na **1-800-822-7967**.

6

Federalni program za naknadu štete od vakcinacije

Za rijetke slučajeve, ako vi ili vaše dijete imate tešku reakciju na vakcinu, postoji federalni program koji pomaže da se plati njega onih koji trpe teške posljedice od vakcinacije.

Za detaljnija obavještenja o Federalnom programu za naknadu štete nastale od vakcinacije (The National Vaccine Injury Compensation Program) zovite **1-800-338-2382** ili posjetite vebisajt na <http://www.hrsa.gov/bhpr/vicp/>

7

Kako mogu više saznati?

- Pitajte svog doktora ili medicinsku sestru. Oni vam mogu dati brošure o vakcinama ili vas uputiti na druge izvore informacija.
- Zovite vašu lokalnu ili državnu službu za zaštitu zdravlja, program za imunizaciju.
- Zovite Centar za prevenciju i kontrolu bolesti - CDC (Centers for Disease Control and Prevention):
  - Zovite **1-800-232-2522** (Engleski)
  - Posjetite vebisajt Nacionalnog programa za imunizaciju (National Immunization Program) na <http://www.cdc.gov/nip>

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES
Centers for Disease Control and Prevention
National Immunization Program

Vaccine Information Statement
MMR IMM 375 ML Serbo-Croatian (12/16/98) 42 U.S.C. § 300aa-26
Translated by Transcend Translations, Davis, CA
<http://www.transcend.net>